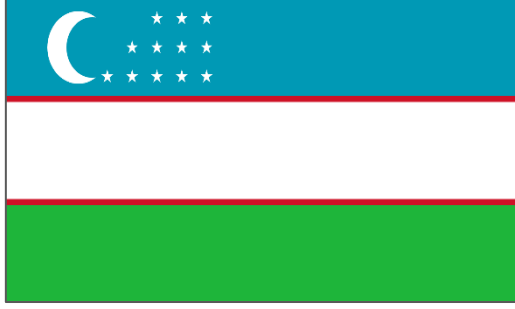

ÖZBEKİSTAN ÜLKE PROFİLİ

**T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü**

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER	3
2. GENEL EKONOMİK DURUM	7
3. DIŞ TİCARET	8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR	11
5. TÜRKİYE ile TİCARET	12
EKLER:.....	14

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Özbekistan Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Özbekçe (Resmi dil), Rusça
Başkent	Taşkent
Yüzölçümü	447 400 km ²
Nüfus	37 milyon
Dini Yapı	Müslüman %88, Ortodoks %9, Diğer %3
Büyük Kentler	Taşkent, Namangan, Semerkant, Andican, Buhara
Cumhurbaşkanı	Şavkat Mirziyoyev
Para Birimi	Som

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar

Asya Kalkınma Bankası, Asya'da İşbirliği ve Güven Arttırıcı Önlemler Konferansı, Bağımsız Devletler Topluluğu, Avrupa - Atlantik Ortaklık Konseyi, Avrupa Yatırım ve Kalkınma Bankası, Ekonomik İşbirliği Örgütü, Tarım ve Gıda Örgütü, Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası, Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü, Uluslararası Ticaret Odası-Ulusal Komiteler, Uluslararası Temiz Ulaştırma Konseyi, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Hareketi, Uluslararası Kalkınma Birliği, İslami Kalkınma Bankası, Uluslararası Tarımsal Kalkınma Fonu, Uluslararası Finans Kurumu, Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu, Uluslararası Çalışma Örgütü, Uluslararası Para Fonu, Interpol, Uluslararası Olimpiyat Komitesi, Uluslararası Standartlar Teşkilatı, Uluslararası Telekomünikasyon-Uydu Örgütü, Uluslararası Haberleşme Birliği, Çok Taraflı Yatırım Garanti Ajansı, Bağlantısızlar Hareketi, İslam İşbirliği Teşkilatı, Kimyasal Silahları Yasaklama Organizasyonu, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü, Barış için Ortaklık, Şanghay İşbirliği Örgütü, Birleşmiş Milletler, Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı, Birleşmiş Milletler Eğitim-Bilim ve Kültür Örgütü, Birleşmiş Milletler Endüstriyel Gelişme Örgütü, Birleşmiş Milletler Dünya Turizm Örgütü, Dünya Posta Birliği, Dünya Gümrük Örgütü, Dünya İşçi Sendikaları Federasyonu, Dünya Sağlık Örgütü, Dünya Fikri Mülkiyet Teşkilatı, Dünya Meteoroloji Örgütü, Dünya Ticaret Örgütü-gözlemci

Coğrafi Konum

Orta Asya'nın merkezinde bulunan Özbekistan'ın komşuları Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Afganistan ve Türkmenistan olup yüzölçümü 447 400 km²'dir. Ülke güneybatıdaki Ceyhun (Amuderya) ile kuzeydoğudaki Seyhun (Sırderya) ırmakları arasında uzanan toprakların büyük bölümünü kapsar. Ülkenin kuzey ile güney ucu arası 925 km, doğu ile batı ucu arası 1 400 km olup, sınırlarının toplam uzunluğu 6 221 km'dir. 1936'da kurulan Karakalpakistan Özerk Cumhuriyeti ile birlikte Özbekistan, 13 bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgeler: Andican, Buhara, Cizzah, Kaşkaderya, Namangan, Semerkant, Surhanderya, Sırderya, Taşkent, Fergana, Harezm ve Nevai bölgeleridir.

Topraklarının %46'sı yayla ve bozkırlardan ve %41'i de çöl ve diğer arazi tiplerinden oluşan Özbekistan'ın toplam kara alanlarının %3'ü orman ve koruluk, %10'u ise tarıma elverişlidir. Ekilebilir alanların yaklaşık %95'i ise sulanabilmektedir. Bu özelliği ile Özbekistan, Orta Asya cumhuriyetleri arasında en iyi sulu tarım yapılabilen ülke konumundadır.

Siyasi ve İdari Yapı

Demokratik sistemi yerleştirmek için çok partili sisteme geçilmesine yönelik olarak alternatif partilerin kurulması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Aralık 1994'de ilk çok partili demokratik seçimler yapılarak mevcut meclis oluşturulmuştur.

2004 yılında yapılan bir yasal düzenlemeyle, Özbekistan'da yasama organı olarak; Yüksek Meclis, 150 yeli Yasama Meclisi ve 100 üyeli Senato olarak yeniden şekillendirilmiştir. Senatoya; Karakalpakistan Cumhuriyeti, Taşkent şehri ve diğer 12 vilayetten 6'şar senatör (toplam 84 senatör) seçilmekte, kalan 16 senatör de Cumhurbaşkanı tarafından tayin edilmektedir. 150 kişilik Yasama Meclisi'nin 135 milletvekilliği için siyasi partilerden seçim sonucuna göre belirlenmektedir. Daha önce belirlenen 15 sandalye ise Özbekistan Ekoloji Hareketi'ne verilmiştir.

Meclis; dar bölge seçim sistemine göre siyasi partilerin katıldığı oylamalar sonucunda seçilen milletvekilllerinden oluşmaktadır. Görev süresi beş yıl olan Meclis, bir sonraki Meclis oluşuncaya kadar görevine devam etmektedir. Seçim günü 25 yaşını doldurmuş olan ve en az beş yıl süreyle Özbekistan'da daimi ikamet eden zbek vatandaşları milletvekili seçilme hakkına sahiptir. Milletvekilleri bilimsel ve pedagojik faaliyetin dışında ücret karşılığı başka bir faaliyette bulunamamaktadır.

Senato; bölgesel temsil esasına göre seçilen 100 senatrden oluşur. Karakalpakistan Cokarı Kengesi (Yerel Meclis), 12 vilayet ve Taşkent şehrine bağlı şehir ve ile meclislerine seçilen yerel meclis vekilleri tarafından yapılan ortak toplantılarda, gizli oylama ile 6'şar kişi (toplam 84) Senatör olarak belirlenmektedir. Bakiye 16 senatör ise Cumhurbaşkanı tarafından bilim, sanat, edebiyat, ekonomi ve diğer alanlarda önemli konuma sahip, saygın kişiler arasından atanmaktadır. Senato'da bölgesel, siyasi ve diğer esaslara dayalı gruplar oluşturulamaz. Görev süresi beş yıl olup yeni Senato oluşturuluncaya kadar göreve devam eder. Seçim günü 25 yaşını doldurmuş, beş yıl daimi olarak ikamet eden zbek vatandaşları senatör olma hakkına sahiptir. Dokunulmazlık hakkına sahip olan Senato yeleri, suçlanamaz, gözaltına alınamaz ve yargılanamazlar. Senato'da daimi olarak görev yapacak senatör sayısı toplam üyenin ¼'n geçemez, daimi çalışacak senatörler bilimsel ve pedagojik faaliyetin dışında ücret karşılığı herhangi bir gelir getirici işle meşgul olamazlar.

Bakanlar Kurulu; başbakan, başbakan yardımcıları, bakanlar ve devlet komitesi başkanlarından oluşur. Karakalpakistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Başkanı da Bakanlar Kurulu yeleri arasında yer almaktadır. Bakanlar Kurulu, Cumhurbaşkanı ve Yüksek Meclis'e (Yasama Meclisi ve Senato) karşı sorumludur. Bakanlar Kurulu, seçimlerin ardından kurulan yeni Yüksek Meclis'e istifasını sunar. Yeni yapılan genel seçimlerin ardından başbakan adayı, Yasama Meclisi'nde en çok milletvekilliği sandalyesine sahip siyasi parti veya eşit sayıda milletvekilliği sandalyesine sahip birkaç siyasi parti tarafından önerilir. Cumhurbaşkanı nerilen başbakan adayını inceledikten sonra 10 günlük süre içerisinde Yasama Meclisi ve Senato onayına sunar. Başbakan adayı, milletvekilleri ve senatörlerin toplam sayısının yarısından fazlasının destek oyu ile onaylanmış sayılır. Bakanlar Kurulu yeleri başbakan tarafından önerilir ve Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

Başbakan ile Yasama Meclisi arasında devamlı anlaşmazlık olması durumunda, Yasama Meclisi milletvekilleri toplam sayısının en az üçte ikisi tarafından Cumhurbaşkanı'na sunulan öneri çerçevesinde, Yüksek Meclis'in alt ve st kanadının ortak oturumunun gündemine başbakana güvensizlik oyu verilmesi konusu getirilir. Başbakana güvensizlik oyu, milletvekilleri ile senatörlerin toplam sayısının en az üçte ikisinin oy vermesi durumunda geçerli olacaktır. Bu durumda,

Cumhurbaşkanı başbakanın görevinden alınmasına ilişkin karar alır. Bakanlar Kurulu da başbakan ile birlikte istifa eder. Yeni başbakan adayı Cumhurbaşkanı tarafından Yüksek Meclisi Yasama Meclisi'ndeki siyasi parti meclis gruplarıyla ilgili istişareler yapıldıktan sonra Yüksek Meclis alt ve üst kanadının onayına sunulur. Başbakan adayı Yüksek Meclis tarafından iki kez reddedilmesi durumunda Cumhurbaşkanı, başbakan vekilini atar ve Yüksek Meclisi fesheder.

Bakanlar Kurulu, başbakan, 7 başbakan yardımcısı, 15 bakan ve 8 komite başkanından oluşmaktadır.

İlk Cumhurbaşkanı İslam Kerimov'un vefatı sonrası yapılan seçimlerde 2003 yılından beri başbakanlık görevini yürüten Şavkat Mirziyoyev yeni Cumhurbaşkanı olarak seçilerek görevine devam etmektedir.

Nüfus

2024 yılında 37 milyon kişi ile dünyada 39. sırada yer alan Özbekistan nüfusunun 2029 yılında yaklaşık 41 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Nüfusun büyük bölümü Fergana Bölgesinde yaşamakta olup, ülkenin güneyinde de nüfus yoğunken merkez ve çöllerde nüfusun yoğunluğu oldukça düşüktür.

Nüfusun %50'sinden fazlası şehirlerde yaşamaktadır.

Genç bir nüfusa sahip olan Özbekistan'da nüfusun %16,6'sı 25, %23,1'i 15 yaşın altındadır.

Doğal Kaynaklar

Özbekistan'da 100'den fazla yeraltı maden çeşidi bulunmaktadır. Bunların başında; altın, bakır, gümüş, kurşun, çinko, uranyum ve benzeri yeraltı kaynakları gelmektedir. Özbekistan volfram, doğal gaz ve diğer yeraltı hammadde kaynakları bakımından önemli bir zenginliğe sahiptir.

Özbekistan'da en önemli maden kaynağı altın yataklarıdır. Özbekistan, altın madenleri bakımından dünyada dördüncü, altın üretiminde ise BDT ülkeleri içinde Rusya'dan sonra ikinci, dünyada dokuzuncu sırada yer almaktadır. Altın yataklarının merkezi Nevai vilayetindeki Muruntov'dur. Burada 20 yıl önce altın bulunmuş ve işlenmeye başlanmıştır. Dünyada; Muruntov yatağı, açık usulde altın kazılan Endonezya'daki "Grosberg" yatağından sonra ikinci sıradadır. Onun uzunluğu 3,5 km, eni 2,7 km ve çukurluğu 430 metredir. Taşkent sınırında Cizzah ve Namangan vilayetlerinde de (Mercan-Bulak, Zarmitan, Çadak) altın maden yatakları vardır. Bu maden yatakları sayesinde Taşkent'e yakın Almalık şehri kurulmuş ve burası renkli metallerin işlendiği merkez haline gelmiştir.

Ülkede bir diğer önemli doğal kaynak da bakırdır. Toplam bakır rezervleri 1,3 milyon ton olarak hesaplanan Özbekistan, bu alanda dünyada onuncu sırada gelmektedir. Ülkede 40 yıl daha işletilebileceği öngörülen bakır, aynı zamanda ülkenin önemli ihraç kalemleri arasında yer almaktadır.

Dünyanın 7'nci büyük uranyum üreticisi ve 5'inci ihracatçısı olan Özbekistan'ın bilinen uranyum rezervleri ise 185 500 ton civarındadır.

Özbekistan topraklarında çok miktarda tuz yatakları, alüminyum, mermer, granit, değerli taşlar ve inşaat malzemeleri hammaddesi vardır. Meşhur Gazdan mermer yatağı ülkede bulunmaktadır. Bu

mermerler inşaatlarda, binalarda ve diğer çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. akmak taşı, seramik, porselen mineralleri vardır. Siyah metallere demir, manganez ve krom yatakları mevcut olup, bunları işlemek için Bekabad'da metalurji fabrikası kurulmuştur. Özbekistan'da çok miktarda manganez bulunan maden yatakları özellikle Dutaş, Kızılbayrak, Kaşkaderya sınır bölgelerinde yer almaktadır.

Özbekistan sanayi üretiminde renkli metallere önemli yer tutmaktadır. Üretim, genel olarak altın, bakır ve ısıya dayanıklı metallere oluşmaktadır. Bu alandaki en büyük işletme, Almalık'taki metalurji kompleksidir. ırık şehrindeki fabrikada volfram ve molibden üretimi gerçekleştirilmektedir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2022	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	81,17	90,88	97,96	109,85	123,1	137,55	153,74	170,31
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	5,7	6	5,2	5,4	5,5	5,5	5,5	5,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	2 301	2 523	2 666	2 931	3 220	3 527	3 865	4 198
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	11,4	10	11,6	9,7	7,7	5,9	5	5
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-0,8	-4,9	-4,9	-4,5	-4,6	-4,7	-4,8	-4,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	8,9	8,4	7,9	7,4	6,9	6,4	5,9	5,4
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	33,9	36,3	36	35	33,9	32,8	32,1	31,7

Kaynak: IMF

*: Tahmin

Özbekistan ekonomisi büyük ölçüde doğal gaz ve emtia ihracatına dayanmaktadır. 2016 yılından bu yana iddialı ekonomik reformlara girişen ülke, ekonomik büyümeyi sürdürmüş ve yatırımcılar için daha çekici hale gelmiştir.

Özbekistan'ın ekonomik kalkınma stratejisi, çeşitlendirilmiş ve rekabetçi bir ekonomi yaratmayı, yenilikçi teknolojiler ve yeni pazar yönetimi yöntemleri kullanarak ulusal kaynakların kullanımını en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

Ekonominin reel sektörüne ait sektör ve işletmelerin istikrarlı ve kesintisiz işleyebilmesi için ülkede gerekli kaynak tabanı oluşturulmuştur. İthal ikameci ürünlerin üretimi ve endüstriyel üretimin çeşitlendirilmesi yoluyla ihracatın yapısında önemli değişiklikler sağlanmıştır. Komşu ülkelerle ilişkilerin güçlendirilmesi, ülkeler arasında sosyo-ekonomik, ticari, endüstriyel ve kültürel bağların geliştirilmesi için pek çok çalışma yapılmaktadır.

Özbekistan, küresel olarak koronavirüs pandemisi ve beraberindeki arz ve talep yönlü şokların neden olduğu bir resesyona girmeyen birkaç ülkeden biri olmuştur. Ekonomisi dış şoklara karşı dirençli olduğunu kanıtlamıştır.

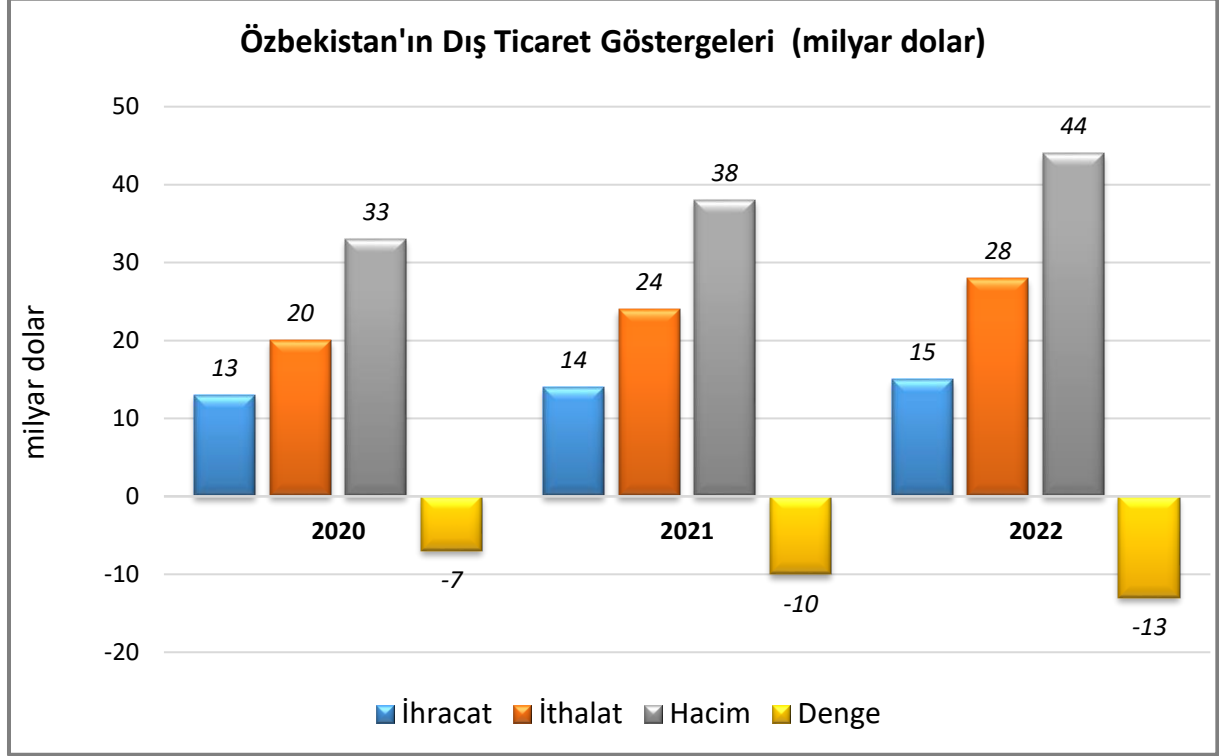
2022 yılında da Özbekistan güçlü bir ekonomik performans sergilemiş ve GSYİH'sı %5,7, 2023 yılında %6 oranında büyümüştür. Ekonominin, 2024-29 dönemi boyunca güçlü bir büyüme yolu izlemesi beklenmektedir.

Olumlu makroekonomik görünüme rağmen, Özbek ekonomisi bazı bölgesel ülkelere göre kişi başına gelirden önemli ölçüde daha düşük olmaya devam ediyor.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

2022 yılında 15 milyar dolarlık ihracatla dünyada 86. sırada olan ülkenin ihracat yaptığı başlıca ülkeler Çin, Rusya, Türkiye, Kazakistan ve Kırgızistan'dır. Ülkenin ihracatında Türkiye %10 paya sahiptir.

Ülkenin 2022 yılında ihraç ettiği başlıca ürünler; altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde); pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı $\geq$ %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş); petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham) ve bakır tellerdir.

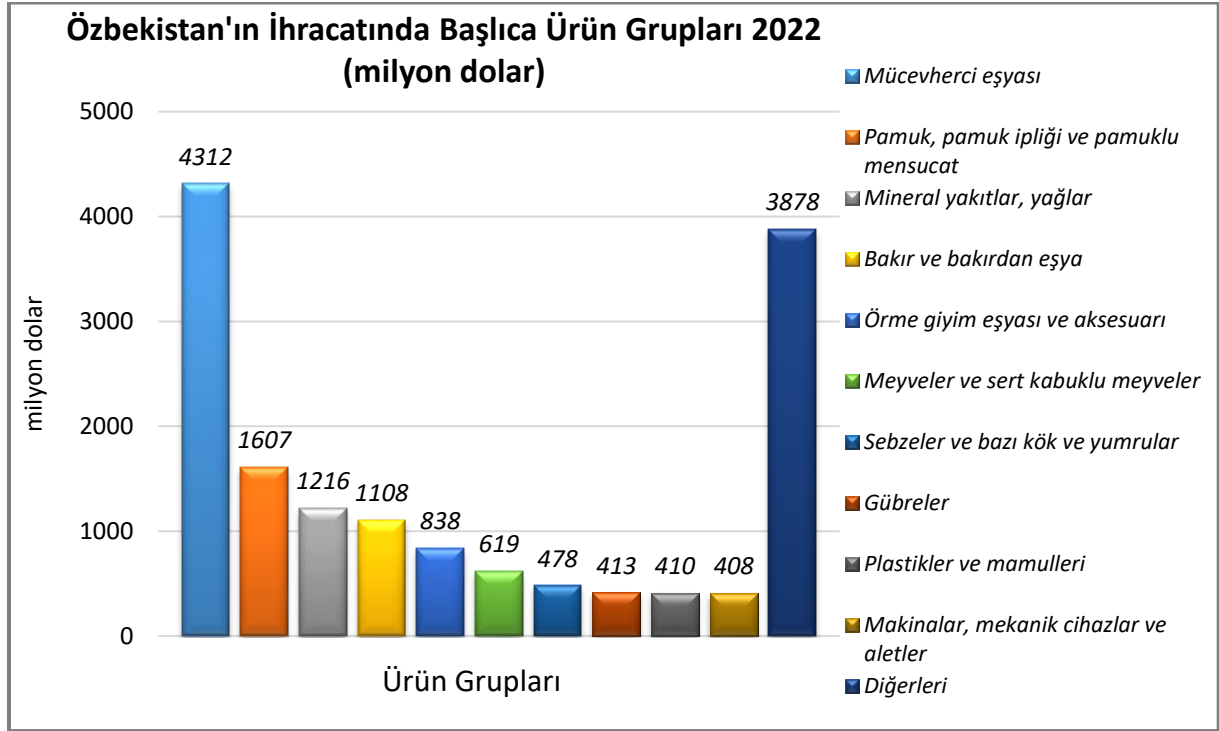
2022 yılında 28 milyar dolarlık ithalatla dünyada 71. sırada olan ülkenin ithalat yaptığı başlıca ülkeler sırasıyla Çin, Rusya, Kazakistan, G. Kore ve Türkiye'dir. Ülkenin ithalatında Türkiye %6 paya sahiptir.

2022 yılında ithal ettiği başlıca ürünler ise tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); karayolu taşıtları için aksam ve parçalar; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; buğday, mahlut ve otomobillerdir.

Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

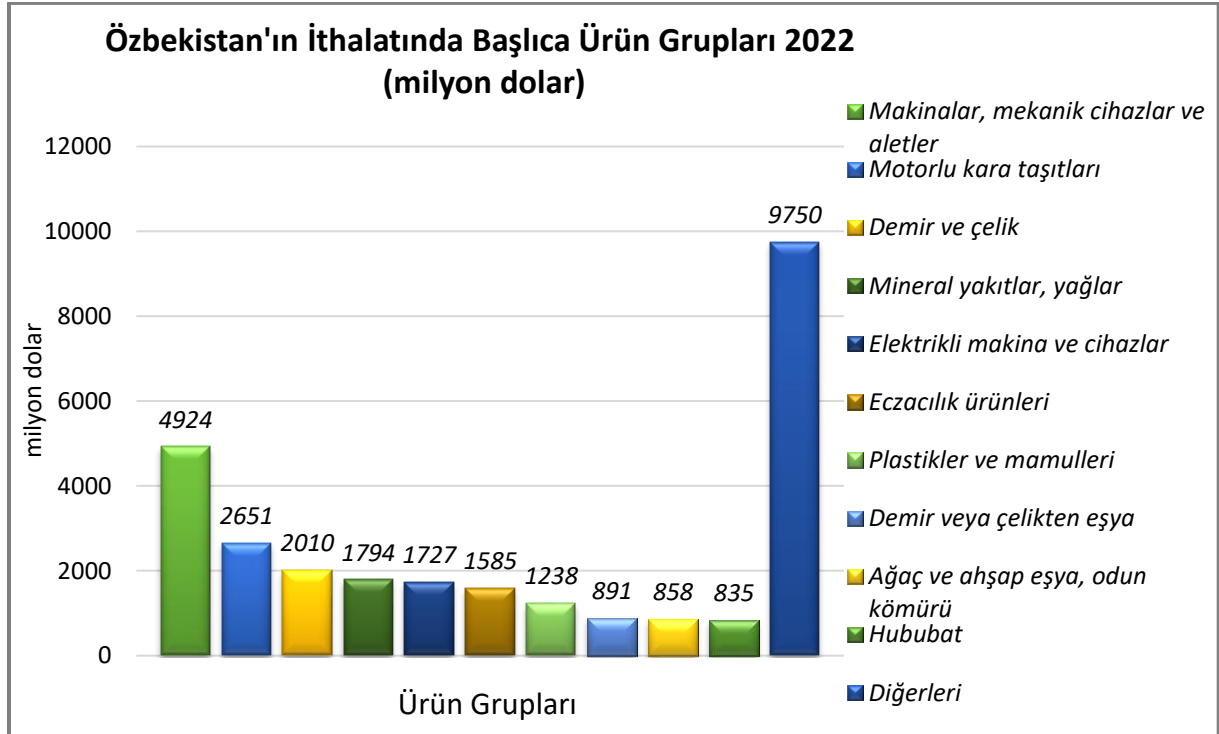
İhracat

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

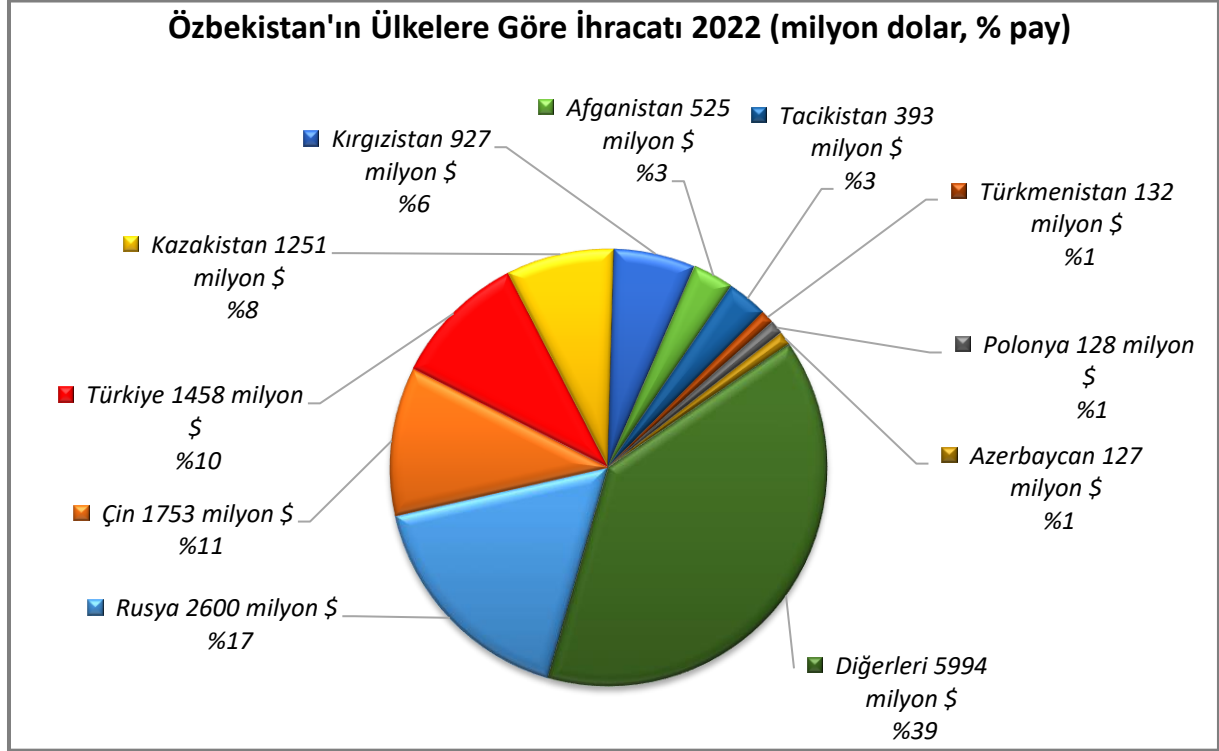

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

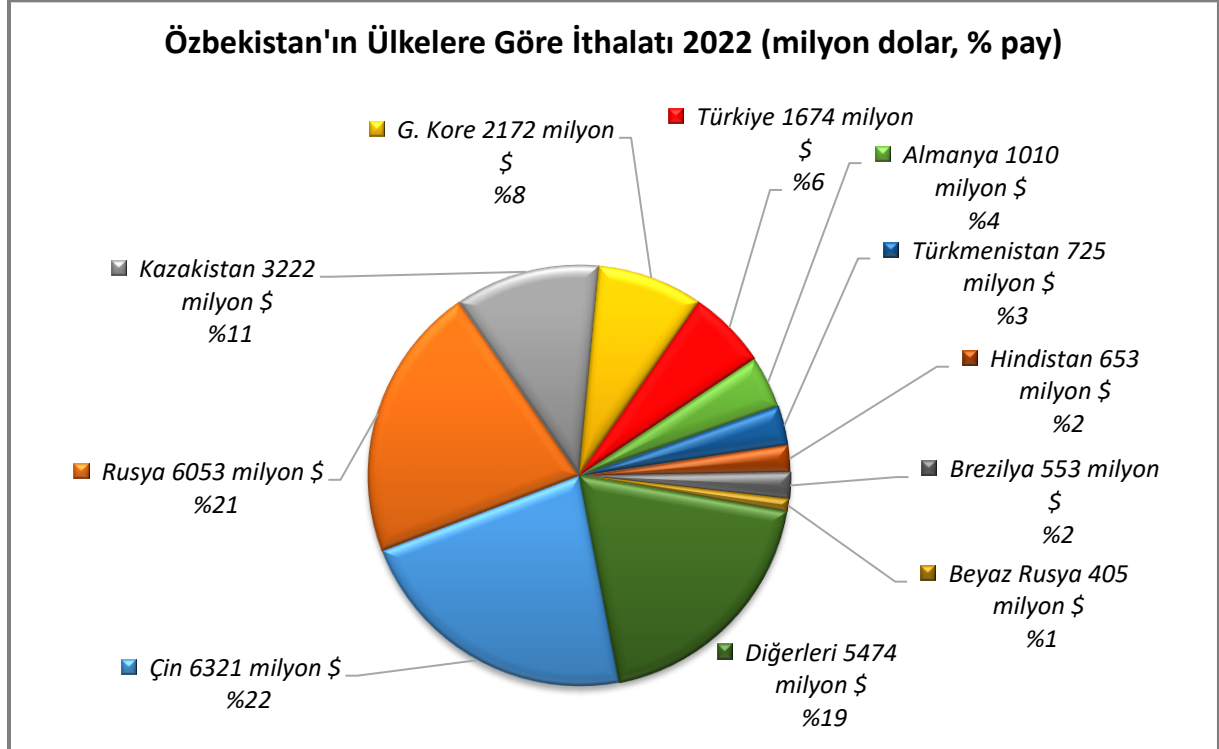
İhracat

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

İthalat

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

Özbekistan, 2023 yılında tahmini 643 milyon dolar doğrudan yabancı yatırım çekmiştir. Toplam yabancı sermaye stoğu 14 milyar dolara ulaşmıştır.

Doğrudan Yabancı Yatırım İstatistikleri

	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon \$)	735,00	643,00	731,00	456,00	801,00	876,00	903,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	0,90	0,70	0,80	0,40	0,70	0,70	0,70
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon \$)	-35,00	57,00	69,00	344,00	69,00	-5,00	-1,00

Kaynak: EIU

*: Tahmin

1 Nisan 2024 tarihi itibariyle Özbekistan'da yabancı sermayeli işletme ve kuruluş sayısı 14 226 ulaşmıştır.

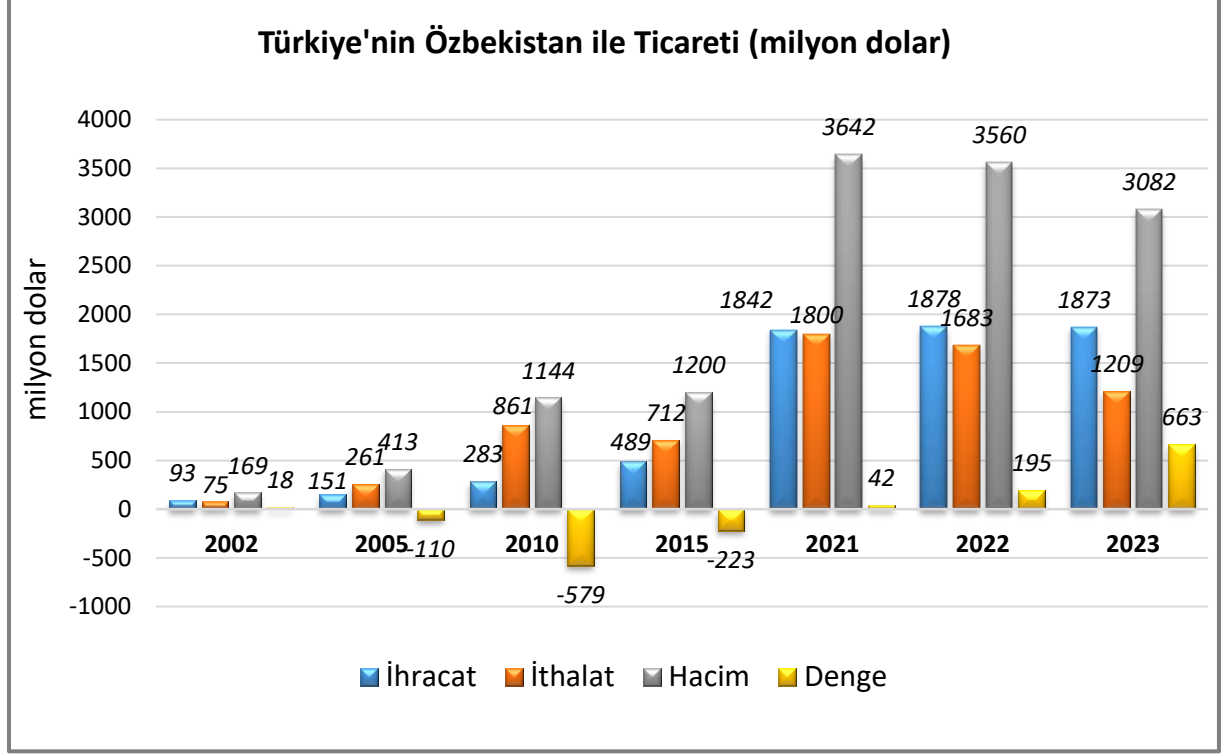
Yabancı sermayenin katılımıyla faaliyet gösteren en fazla işletme sayısı olan ülkeler:

- Rusya-3 019
- Çin-2 501
- Türkiye-1 886
- Kazakistan-1 102
- Güney Kore-727
- ABD-311
- Tacikistan-307
- Kırgızistan-280
- Azerbaycan-236
- Almanya-220
- Türkmenistan-187

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

Türkiye-Özbekistan Dış Ticareti

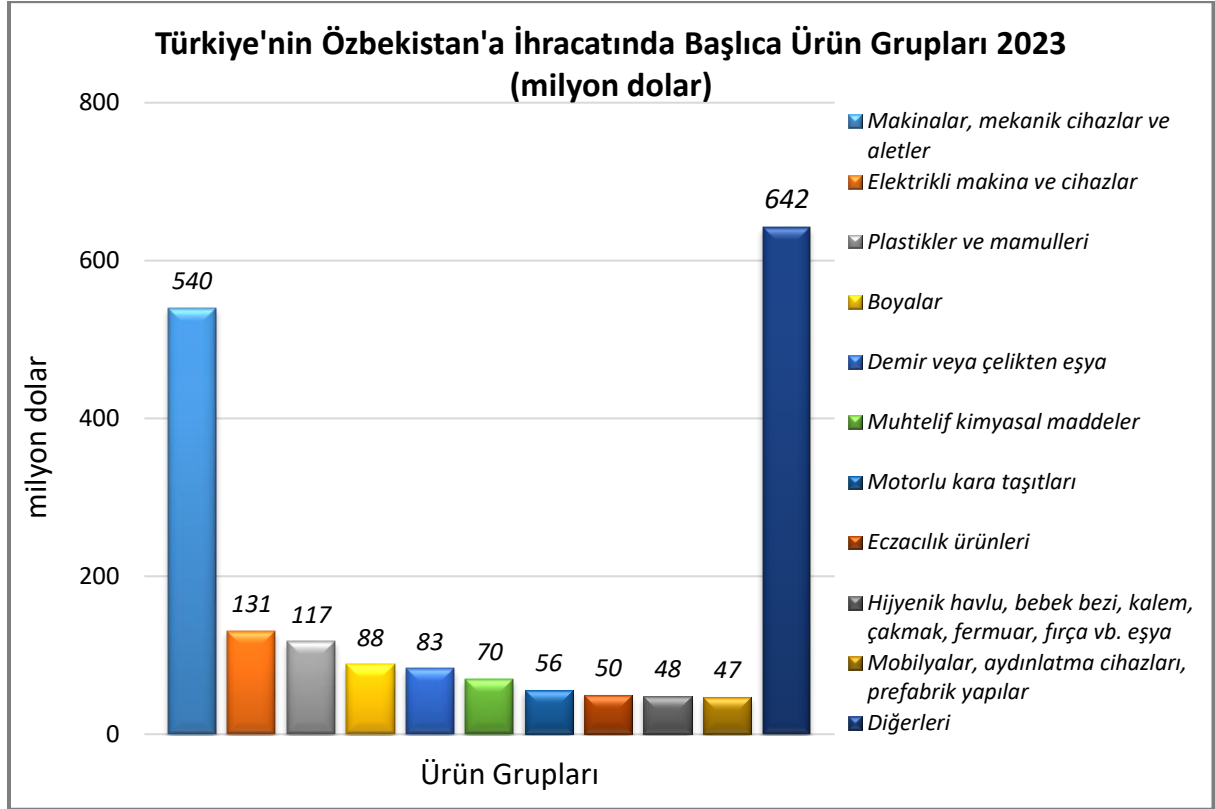
Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

2023 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 1,9 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya; dokuma ipliklerin, mensucatin yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması vb. için makinalar; buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları; musluk, batarya, vana ve valflerdir.

2023 yılında ülkeden ithalatımız ise yaklaşık 1,2 milyar dolar olmuştur. Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı $\geq$ %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş); bakır teller; rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham); etilen polimerleri (ilk şekillerde); bakırdan ince ve kalın borular ithal edilen başlıca ürünlerdir.

2023 yılında Özbekistan ile ticarete Türkiye'nin 663 milyon dolar dış ticaret fazlası verdiği gözlenmektedir.

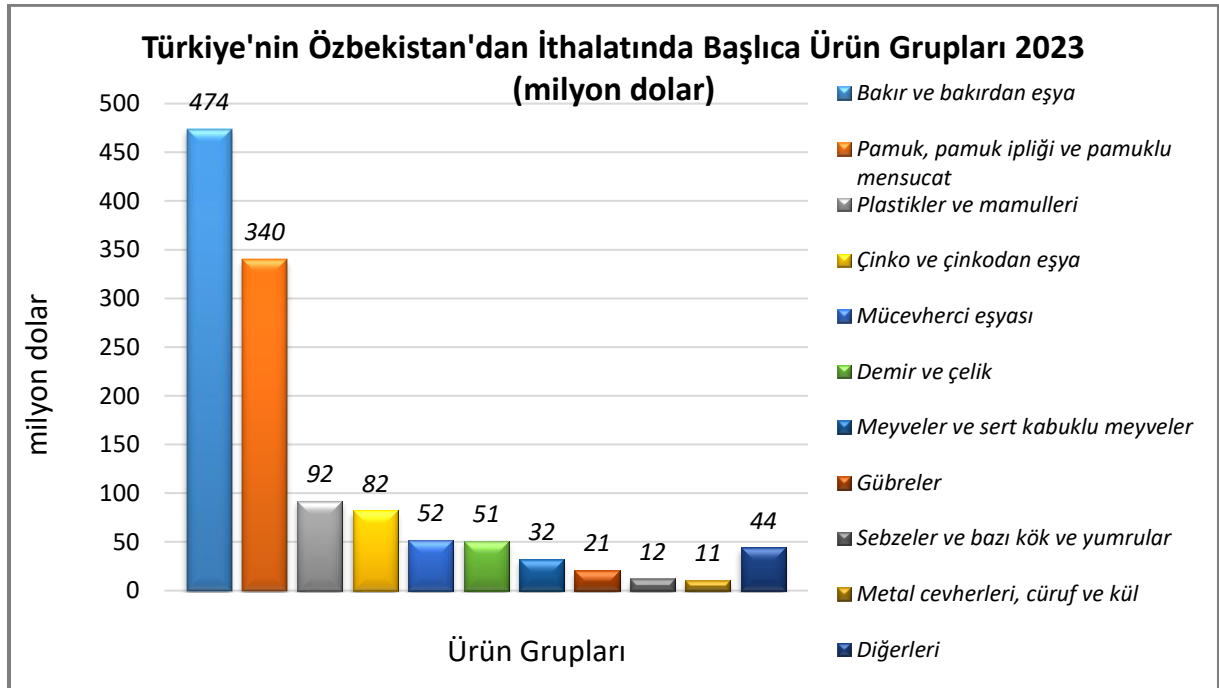
Türkiye'nin Özbekistan'a İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

Türkiye'nin Özbekistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

[Detaylı tablo için tıklayınız](#)

EKLER:***EK-1: Özbekistan'ın İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)***

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			13 127 295	14 034 977	15 286 928	100	8,9
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	5 804 440	4 109 750	4 110 300	26,9	0
2.	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	933 999	1 603 299	1 390 651	9,1	-13,3
3.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	478 140	717 324	925 318	6,1	29
4.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	580 697	737 973	581 528	3,8	-21,2
5.	7408	Bakır teller	82 796	260 887	300 035	2	15
6.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	188 253	208 483	280 110	1,8	34,4
7.	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	165 014	183 894	268 700	1,8	46,1
8.	1101	Buğday unu	218 610	281 012	268 530	1,8	-4,4
9.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	263 087	311 971	268 025	1,8	-14,1
10.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	98 778	243 911	267 152	1,7	9,5
11.	8707	Karayolunda kullanılan motorlu taşıtlar için karoseriler (şoför mahalleri dahil)	405	39 598	246 115	1,6	521,5
12.	7901	İşlenmemiş çinko	151 692	197 150	239 008	1,6	21,2
13.	0713	Kuru baklagiller (kabuksuz) (taneleri ikiye ayrılmış)	194 518	208 315	230 794	1,5	10,8
14.	6006	Diğer örme mensucat	100 038	166 047	211 005	1,4	27,1
15.	8407	Kıvılcım ile ateşlemeli içten yanmalı doğrusal veya döner pistonlu motorlar (patlamalı motor)	40	19 100	164 625	1,1	761,9

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

EK-2: Özbekistan'ın İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			19 955 151	23 724 275	28 264 000	100	19,1
1.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	1 029 242	1 203 744	1 317 347	4,7	9,4
2.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	911 960	916 124	1 224 367	4,3	33,6
3.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	537 807	764 061	839 853	3	9,9
4.	1001	Buğday ve mahlut	556 494	615 793	781 125	2,8	26,8
5.	8703	Otomobiller	475 139	588 216	778 849	2,8	32,4
6.	7208	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde ürünleri (genişlik >= 600 mm)	215 229	495 970	650 827	2,3	31,2
7.	1701	Kamış/pancar şekeri ve kimyaca saf sakkaroz (katı halde)	240 033	332 825	520 881	1,8	56,5
8.	4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	320 474	333 503	437 574	1,5	31,2
9.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	384 776	474 879	421 352	1,5	-11,3
10.	8802	Helikopterler, uçaklar vb.; uzay araçları (uydular dahil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	477	87 328	366 452	1,3	319,6
11.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	459 583	335 679	361 165	1,3	7,6
12.	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	253 391	193 245	313 892	1,1	62,4
13.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	194 978	264 775	293 464	1	10,8
14.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	269 427	238 197	283 425	1	19
15.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	50 408	154 471	281 862	1	82,5

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

EK-3: Özbekistan'ın Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		13 127 295	14 034 977	15 286 928	100	8,9
1.	Rusya	1 161 766	1 703 536	2 599 858	17	52,6
2.	Çin	1 282 105	1 744 424	1 753 107	11,5	0,5
3.	Türkiye	949 066	1 638 927	1 457 562	9,5	-11,1
4.	Kazakistan	732 315	1 023 478	1 251 475	8,2	22,3
5.	Kırgızistan	712 544	770 421	926 870	6,1	20,3
6.	Afganistan	570 571	493 900	524 958	3,4	6,3
7.	Tacikistan	284 257	329 180	392 713	2,6	19,3
8.	Türkmenistan	74 194	95 077	132 431	0,9	39,3
9.	Polonya	56 759	86 851	127 587	0,8	46,9
10.	Azerbaycan	51 104	73 214	126 819	0,8	73,2
11.	İran	135 877	167 890	124 185	0,8	- 26
12.	Pakistan	97 380	126 629	123 701	0,8	-2,3
13.	Beyaz Rusya	37 256	52 122	119 161	0,8	128,6
14.	Singapur	8 042	37 882	85 116	0,6	124,7
15.	Ukrayna	119 322	225 226	80 179	0,5	-64,4

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

EK-4: Özbekistan'ın Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülke	2020	2021	2022	Pay (% 2022)	Değişim (% 2021-2022)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		19 955 151	23 724 275	28 264 000	100	19,1
1.	Çin	4 425 626	4 860 715	6 321 465	22,4	30,1
2.	Rusya	4 079 758	5 331 691	6 053 274	21,4	13,5
3.	Kazakistan	2 091 366	2 701 119	3 222 244	11,4	19,3
4.	G. Kore	1 934 612	1 742 089	2 171 776	7,7	24,7
5.	Türkiye	1 072 526	1 655 968	1 674 200	5,9	1,1
6.	Almanya	691 915	645 973	1 010 473	3,6	56,4
7.	Türkmenistan	395 080	687 790	725 196	2,6	5,4
8.	Hindistan	420 144	458 580	652 690	2,3	42,3
9.	Brezilya	89 115	348 087	553 445	2	59
10.	Beyaz Rusya	213 895	314 107	405 479	1,4	29,1
11.	Litvanya	471 193	437 062	397 352	1,4	-9,1
12.	BAE	59 834	123 194	347 073	1,2	181,7
13.	İtalya	323 885	385 814	327 966	1,2	- 15
14.	İran	107 036	253 647	292 192	1	15,2
15.	ABD	211 549	282 253	273 742	1	- 3

Kaynak: Trademap, Özbekistan Verileri

Ek-5: Türkiye'nin Özbekistan'a İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			1 841 893	1 877 915	1 872 539	100	-0,3
1.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	64 799	90 180	46 517	2,5	-48,4
2.	9619	Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	43 263	46 788	43 244	2,3	-7,6
3.	8451	Dokuma ipliklerin, mensucatin yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması için makinalar	32 432	46 721	40 387	2,2	-13,6
4.	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	15 493	42 863	39 758	2,1	-7,2
5.	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	29 143	27 305	35 624	1,9	30,5
6.	3402	Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	8 341	16 541	32 970	1,8	99,3
7.	5402	Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	23 143	25 505	30 608	1,6	20
8.	8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	28 740	37 983	30 159	1,6	-20,6
9.	7308	Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk, vb.	41 433	26 877	28 704	1,5	6,8
10.	3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar(ilk şekilde) vb.	24 737	32 896	27 025	1,4	-17,8
11.	3208	Esası sentetik polimerler veya tabii polimerler olan, susuz bir ortamda eriyen veya dağılan boya ve vernikler	16 650	18 622	25 488	1,4	36,9
12.	8437	Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	32 236	20 614	24 780	1,3	20,2
13.	3809	Mensucat, kağıt, deri vb. için apre veya finisaj müstahzarları, müstahzar merdanlar vb.	23 361	23 728	24 624	1,3	3,8
14.	9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	17 799	37 893	24 495	1,3	-35,4
15.	8421	Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	39 010	28 402	24 210	1,3	-14,8

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri

Ek-6: Türkiye'nin Özbekistan'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023	Pay (% 2023)	Değişim (% 2022-2023)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			1 800 044	1 682 528	1 209 164	100	-28,1
1.	5205	Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	429 018	557 715	317 931	26,3	-43
2.	7408	Bakır teller	217 404	211 643	233 698	19,3	10,4
3.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	611 874	244 895	119 529	9,9	-51,2
4.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	87 681	99 795	90 220	7,5	-9,6
5.	7411	Bakırdan ince ve kalın borular	64 577	74 779	87 245	7,2	16,7
6.	7901	İşlenmemiş çinko	141 917	171 309	81 696	6,8	-52,3
7.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	54 011	52 046	4,3	-3,6
8.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	0	50 403	4,2	0
9.	5202	Pamuk döküntüleri	28 140	18 829	20 931	1,7	11,2
10.	7409	Bakır saclar, levhalar, yapraklar ve şeritler (kalınlıkları 0,15 mm. yi geçenler)	10 406	22 903	20 177	1,7	-11,9
11.	3102	Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	7 415	20 854	14 247	1,2	-31,7
12.	0813	Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	3 034	3 913	13 869	1,1	254,4
13.	0806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	8 652	11 747	10 641	0,9	-9,4
14.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	0	43 440	10 326	0,9	-76,2
15.	0802	Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	8 327	4 753	7 826	0,6	64,7

Kaynak: Trademap, Türkiye Verileri